

Universitätsbibliothek Paderborn

**Constans Defensio, Ex S. Scriptvra, Et Vera Catholica
Doctrina, Atqve Observatione Vniuersalis Christianæ
Ecclesiæ Deliberationis de Christiana Reformatione**

Bucer, Martin

Genevae, 1613

Quare liber Reformationis non ordinauerit, vt in S. Cœna commemoratio
agatur defunctorum 94

urn:nbn:de:hbz:466:1-34315

auxilium defunctos ex Purgatorio liberandi, Catholicum dogma esse potest. Non enim semper in Ecclesia neque apud omnes fuit, quæ proprietas necessariò requiritur ad Catholicum dogma constituendum, quemadmodum supra ex Lirinensi demonstratum est.

---

*Quare Liber Reformationis in S. Cœna non ordinauerit
commemorationem mortuorum agere.*

C A P. XCIV.

IM quoniam à nobis conceditur, memoriam defunctorum ab antiquissimorum Patrū temporibus, vnā cum Oratione & Oblatione pro illis apud S. Cœnam obseruatam, atque haud dubiè ab illis creditum fuisse, quòd ista consuetudo fuerit Ecclesiis tradita per Apostolos, iniquissimum esse iudicabunt Aduersarij, quod liber Reformationis istam mortuorum commemorationem non eo saltem modo, quo fuit à vetustissimis Patribus obseruata, ordinauerit.

Ad hoc respondeatur, *Quicquid non à Domino vel ab Apostolis eius traditum est, vt quod ad salutem omnium Christianorum, atque omni tempore conducat, id vel obseruandi vel intermittendi non modò potestatem verùm etiam mandatum habent Christiane Ecclesiæ: & obseruandi quidem, quatenus ad ædificationem & incrementum fidei eorum apud quos seruari debet, vtile fore cognoscitur.* Hanc doctrinam tradidit nobis ipse Dominus de Sabbatho, aliisque ritibus Iudaeorum, Matth. 12. & 15. & plerisque locis etiam apud reliquos Euangelistas. Paulus Rom. 14. & 1. Cor. 8. 9. & 14. Quin & Aduersarij quoque verbis eam fatentur: In articulo enim de Communicatione sub vtraque specie eam quamvis ineptè & absurdè pro se adduxerunt.

Iam verò defunctorum commemoratione, etiam quam vetustissimi Padres obseruarunt, neque à Domino neque ab Apostolis (quantum ex propriis eorum scriptis cognosci potest) tradita est. Quapropter unaquaque Ecclesia illam vel usurpare vel intermittere debet: & obseruare quidem, quatevus unaquaque Ecclesia apud suum populum id ad ædificationem & incrementum pietatis vtile fore agnoscit. *Quia in re quilibet Episcopus propriū suum iudicium habet, quid in hoc negotio sibi faciendum sit: nec debet quisquam Episcopus aliorum Episcoporum Episcopum se constituere, sed vnumquemque iudicio Domini relinquere, vt testatur D. Cyprianus in præfatione habita in quodam Concilio Carthaginensi.*

Itaque posteaquam deprehendimus orationem pro defunctis præstum in missa, vel apud S. Cœnam ad confirmandum grauem & pernicisum errorem in animicis simplicium vergere, ut putent animas defunctorum opera Sacerdotis per se ex Purgatorio liberari. Et tamen alioquin

alioquin bonum est, & utile ad ædificationem, vt Christiana mortuorū commemoration agatur, ad fidem resurrectionis, beatēque cōmunionis in Christo cum defunctis spem augendam & confirmandam, ordinavimus, vt apud sepulturas fidelium eiusmodi commemorationes agantur, eiūsque Christianas formas præscripsiimus, in quibus ministri Ecclesiarum docentur, populum per sacras scripturarum lectiones, & earundem explicationes, diligenter ac perspicuè commonefacere. Primum omnium de peccatis, vnde mors proficiscitur, vt homines ad pœnitentiam & mortificationem eorum permoueantur.

Deinde de redemptione facta per mortem & resurrectionem Christi: & demum de beata communione quam & viui & mortui habemus in Christo, ad consolandum homines de defunctis suis, eosque in spe ac fide Christi stabiliendos, vt in beata ac cœlesti vita magis magisq; confirmantur ac prouehantur.

Sic quęcunque veteres in memoriis defunctorum ad ædificationem prouectūnque pietatis promouendum respexerunt, nostro tempore apud populum Christi longè meliori ratione ac sine periculo scandalī queruntur & adipiscuntur, quām quāri vel adipisci possent, si commemoration defunctorum ea ratione quę apud antiquos obseruabatur, hoc quoque tempore ageretur.

Quod autem in libro Reformationis nulla oratio pro defunctis ordinata est, hoc quoque propter dictam causam factum est: nempe quod oratio pro mortuis hoc tempore non ab omnibus intelligitur, sicut intelligebatur ab antiquis, atque idcirco scandalum si usurparetur paritura esset. Simplices enim existimaturi essent, fideles defunctos nondū esse per Dominum nostrum Iesum Christum redemptos, neque à morte iuxta verbum ipsius in vitam transiisse: sed oportere, vt ea iam primū precibus illis impetraretur. Cūm igitur orationis pro mortuis intellectum non habemus, quem habuerunt veteres, nempe vt per eam solūmodū studium desideriumque nostrum Dominum celebrandi, & nostrum erga defunctos amorem declaremus, testemūrque quod iam præstiterit id quod defunctis ab ipso precamur: denique ministerium Ecclesiæ in defunctos fratres adhuc semel postrema vice exerceamus, nostrāmque cum illis in Christo Domino communionē profiteamur: consultius sanè est, populum istarum rerum claris & intelligibilibus verbis quę ab omnibus intelligentur, admonere, vnde certò & efficaciter ædificari possint. Etenim eiusmodi sublimes maximique momenti ac penitus diuinæ res, quām apertissimè hominibus proponi, animisq; eorum in culcari debent: omnis autem obscuritas quām diligētissimè fugienda.

At dicant Aduersarij, Commemorationem mortuorum & Orationem pro ipsis Ecclesiis ab Apostolis accepisse, quemadmodum nonnulli Patrum liberè & aperte testantur, quorum in numero est etiam Dionysius. Cūm enim, inquit, de prece super defunctis facienda, ex diuinis ducibus traditio peruenit ad nos, volunt per diuinos duces Apostolos intelligendos esse.

Responsio.

Credibile quidem est, & antè & temporibus Apostolorum, commemorationem defunctorum, & consuetudinem pro ipsis orandi apud Iudeos in vsu fuisse, cuius rei non obscura vestigia & indicia habentur in 12. cap. 2. lib. Maccab. quem ritum forsan Apostoli concesserunt, sicut plerasque alias ceremonias Iudeorum, quatenus videlicet in Christum Dominum nostrum dirigebantur. Verum quod Apostoli orationem pro defunctis tanquam generalem & ordinarium ritum ordinauerint, de eo ne vnam quidem probabilem coniecturam proferre licet.

Beatus Apostolus Paulus scribens ad Corinthios, ac volens fidem resurrectionis confirmare, statim post testimonium Euangelicum de resurrectione Christi, & ad eum pertinencium, Baptismum adducit, dicens, Alioquin quid facient iij, qui baptizantur pro mortuis, si omnino mortui non resurgunt? Cur & baptizantur pro mortuis? hoc est, in resurrectionem mortuorum. At Paulus cùm ex Baptismo fidem resurrectionis probet, quare non etiam argumentum duxisset à Commemoratione & oratione pro defunctis, in quibus tamen, ut testantur veteres, summum ac præcipuum fuit, contestatio confessioque beatæ resurrectionis mortuorum? præsertim cùm Apostolus in talibus doctrinis ac testimoniis rationes à sacramentis & ritibus Ecclesiasticis sumpererit.

Quamobrem si suo tempore Defunctorum commemoratio generalis & Apostolica ordinatio fuisset, haud dubie sic dixisset: Si mortui non resurgunt, quare tota Ecclesia Dei eorum apud S. Cœnam reminiscitur, eisque latam resurrectionem precatur? Quod sane argumentum magis proprium fuisset quam alterum à Baptismo ductum. Quod si quis istud dictum Pauli cum Ambrosio de abusu intelligere velit, quo nonnulli pro mortuis baptizabantur, ut hoc pacto illis subueniret, ac beatam resurrectionem impetrarent, qui sit, quod Paulus non potius veram & Apostolicam pro defunctis orandi consuetudinem adduxit, si quæ tunc temporis in vsu versabantur?

Sic in prima Epistola ad Thessal. cap. 4. vbi eidem Apostolo peculiarter propositum fuit, fratres illos super defunctis consolari, resurrectionis iterum meminit, & quomodo apud Dominum rursus conueniamus, beatique apud ipsum conuersaturi sumus, narrat, tandem doctrinam & exhortationem suam his verbis concludit: Proinde consolamini vos mutuo sermonibus his. Quomodo autem non subiunxit, Et commemorationem eorum apud S. Cœnam agite, precisque pro illis offerte?

Certè D. Paulus, qui legitimus, veréque fidelis doct̄or fuit, hanc clausulam non fuisset intermissurus, siquidem tunc temporis Catholica & Apostolica consuetudo fuisset, eo saltem modo, quem S. Dionysius describit, defunctorum in S. Cœna meminisse, ac preces pro illis fundere.

Quod

Quod si quis dicat, Apostolum idcirco huius ordinationis nullam mentionem fecisse, quod aliquoquin tunc temporis fuerit omnibus noctissima: hoc tamen subterfugium nullam probabilitatem in se habet. Doctrina enim de resurrectione mortuorum est ex precipuis articulis nostre fidei, & semper diligentissime inculcatus; atque idcirco erat omnibus hominibus perspectissimus: nihilominus tamen Thessalonices super defunctis consolari veller, cum adduxit. Ad eundem S. quoque Cœnam & Baptismum in aliis locis allegat, quæ sacramenta omnibus quam optimè nota erant.

Contentiosis permittendum est ut rixentur: omnibus autem verè fidelibus haud dubiè non obscurum indicium erit, Commemorationem, ac nominationem defunctorum, item in S. Cœtibus diuinisque actionibus pro illis supplicandi consuetudinem, neque Propheticam, neque Apostolicam ordinationem vñquam fuisse: In Leuitico Dominus omnis generis oblationes & sacrificia veteri populo diligentissimè & copiofissimè descripta tradidit, ceterū cōmemorationis mortuorū ne syllaba quidem meminit. Sic in omnibus reformationibus antiqui cultus, quas David, Salomon, Hiskia, Iosia & alij instituerunt, ne minimum quidem huius consuetudinis indicium reperitur: non solum in Prophetis, sed etiam in aliis adiunctis scriptis, vt in libris Salomonis, Syrach, Esther, Tobie.

Idem iudicandum est & de libris, Noui Testamenti, in quibus tamen Dominus ipse, & Apostoli omnem fructum atque fidei & charitatis tā abundè tradunt: ceterum de commemoratione defunctorum, orandoque pro ipsis ne minimum quidem vestigium appetet. Vnicum habetur ea de re Iude Maccabei exemplum, quod verisimile est potius ab Ethnica consuetudine profectum esse quam verorum Iudeorum.

Quamvis haud dubium est, veteres sanctos Patres in suis planctibus, de quibus scriptura mentionem facit: quemadmodum Abraham suam Sarah, filij Iacob Patrem suum luxerunt, se inuicem de aduentu Messig, ac ventura beata vita commonefecisse, suas preces non pro defunctis, sed pro confirmatione fidei suę fidisse neque quicquam dubitassem, quin eorum defuncti iam essent in promissa requie diuina.

Verum gentiles, quemadmodum reliquas omnes ceremonias, quas à primis fidelibus parentibus suis acceperunt, progressu temporis iuxta obtenebratę rationis suę placitum, deceptique & in errorem abducti à Satana, miserè peruerterunt, atque ad superstitionem detorserunt, ita & de ista lugendi ceremonia fecerunt. Cœperunt enim in ea liberè defunctis, eisque cultum exhibere: cùm potius pro scipis sacrificia offerre, precēsque fundere deberent. Quæ peruersio temporibus Homerii iam in abusu apud eos fuit, sicut videre est Odyss. z. & λ. & in aliis plērisque locis. At quid obsecro tum ab hoc tum ab aliis Poëtis de mortuis, auxiliisque quod ipsis à viuentibus ferri possit, vñquam confictum & excoxitatum est, quod non antè hęc tempora publicè in suggestibus & pro

concionibus fuerit prædicatum, multisque voluminibus ac scriptis cōmendatum? Quamobrem non est mirum, si Iudæi antiquis temporibus hac in parte, quemadmodum in compluribus aliis rebus, imitati sunt. Quem abusum deinde pij Deique timentes homines rursus ad bonum vsum, & meditationem resurrectionis transtulerunt: sicut oblatio Iudæ Maccabæi, ab eo qui historias eius conscripsit, ad eam relatum est. Hęc omnia quæ hactenus introducta sunt, qui pię ac Christiana mēte perpendere volet, is haud dubiè persuaderi non poterit, vt credat orationem pro defunctis, etiamsi vel iuxta meliorem antiquissimorum Patrum consuetudinem & intellectum: vel iuxta recentiorum inconstātem & scandalosam peruersiōnem ac prauum intellectum fiat, Prophe-ticam tamen aut Apostolicam traditionem non esse. Quamuis fieri potest, vt defunctorum nomina in S. Officio recitandi, sacrificia item & preces pro illis offerendi consuetudo iam tum temporibus Apostolorū, vel saltem non longè post fuerit, visitata, si non in omnibus Ecclesijs, saltem in quibusdam.

Cum igitur probari nequeat, eam ab Apostolis ordinatam esse: sed potius contrarium: nec S. Patres ullum necessarium ritum in Ecclesia instituere possint: denique manifeste versetur ob oculos, quod incredulitatis & scandali ceremonia ista prolapsa sit: nemo est qui nos reprehendere meritò possit, quod in Ordinatione S. Cœnæ satis nobis fuit, omnia ea prescribere, & in vsum restituere, quæ nobis à Domino & Apostolis eius indubitatò tradita & mandata sunt, commemoratione nominumque defunctorum recitatione omissa: præsertim cum veram scripturisque consentaneam, & utilem ad edificationem mortuorum recordationem, suo ac commodiori loco ordinauerimus.

Iam autem Aduersarij verba Epiphanij vrgebunt, dicentes, Quomodo docunque de Apostolis se res habeat, negari tamen non posse, quod traditio Patrum sit, testante Epiphanio, ac deinceps statutum Ecclesiae Iesu Christi. Quis autem poterit statutum matris dissoluere, aut legem Patris? Ad hanc instantiam respondetur: Defunctorum reminiscendi, pro eis offerendi & supplicandi consuetudo non potest esse statutum aut lex Ecclesiarum Christi. Ad hęc ipsi Aduersarij eam non obseruant, quemadmodum S. Patres eam tradiderunt & obseruarunt. Quare non est, quod cuiquam veterum in hoc negotio obseruationem obiificant.

Vere enim Christiana Ecclesia, quandiu sponsa est Christi Domini nostri, & vna cum ipso caro, viuit ex eius spiritu, estque columna ac stabilimentum veritatis, nulla de re leges condit, aut à quodam tanquam necessarium requiret, quicquid non certò & apud omnes ad pietatis cursum prouehendum conducit, atque idcirco in S. scripture, quæ omnia bona abunde docet, vel non est firmiter solidèque fundatum, vel ex ea certissima cōsequentia deduci potest. Iam vero apud S. Cœnam mortuorum nomina proferre, sacrificia & preces pro illis facere, tale quid non est. Si enim necessarium, aut vbique & omnibus temporibus ad pietatem promouendam utile esset, certè non Dominus ipse, nos apostoli.

Apostoli eius silentio id præteriissent. Dominus autem in sua Cœna id nec fecit ipse, nec fieri præcepit. Ad hæc testatur D. Gregorius, quod Apostoli sacrificium in sacra Cœna ad unicam orationem Dominicam consecrant, in qua nihil quicquam habetur de memoria defunctorum. Vnde sequitur, Ecclesiam Christi optimo suo tempore & administratione, quando ab Apostolis gubernabatur, memoriam ac supplicationem pro defunctis in vsu nondum habuisse, atque idcirco ad pietatem vel necessariam vel semper conduceantem non indicasse. Quamobrem etiam sequentibus temporibus eam publico usu cepit, non tamen quasi necessariam legem hunc suum usum tradidit, aut obseruari postulauit.

Epiphanius & alij ex antiquis testantur, quod Apostoli ipsi ac deinceps Ecclesia legem tulerit, ut singulis diebus Mercurij & Veneris ieiunaretur. Quam legem sine dubio nec ipsi Aduersarij necessariam agnoscant, adeò ut pro infidelibus habendi sint, quicunque istis diebus non ieiunent. Eiusmodi traditionum plures sunt, quas S. Patres tanquam ab Apostolis acceptas obseruarunt, Aduersarij vero negligunt, reprehendunt autem nolent, ut qui statutum matris Ecclesiæ dissoluant: quandoquidem eas vel non necessarias, vel nostro tempore ad pietatis propagationem exigua aut nullam omnino vim habentes agnoscunt.

Verum siue necessaria, siue non necessaria: siue ad edificationem utilis, siue inutilis, sit lex ista de Commemoratione defunctorum, Aduersarij tamen non habent, quod eam verbis non obiiciant, cum eam recipia non obseruent.

Veteres enim Ecclesiæ Christi apud S. Cœnam nonnullos defunctorum publicè coram tota multitudine nominatim nuncuparunt: aliorum tantummodo in genere meminerunt: quo facto una cum toto populo pro eis orarunt, ad fidem ac spem resurrectionis confirmandam, studiumque ac zelum pie sancteque viuendi in mentibus hominum inflammandum. Ad hunc vero modum non obseruatur apud Aduersarios: sed sacrifici priuatim tantum defunctorum meminerunt, idque tacitis verbis, quæ nemo intelligit, & interdum ipsi quoque parum considerant, quod tendant ac dirigantur. At hæc non est veteris Ecclesiæ ordinatio, lex aut obseruatio, sed eiusdem manifesta peruersio. Qua vero fronte veteris Ecclesiæ consuetudines obiiciant, qui eas sicut in aliis omnibus Ecclesiasticis ordinationibus: ita etiam in S. Cœna horrendum in modum ex omni parte pervertunt.

Primum enim nihil ibi cum fidi populo commune agunt, omnia enim in peregrina ignorantia lingua exercent. Quamobrem neque doctrinam neque gratiarum actionem, neque Orationem, neque consecrationem sacramentorum tractant, quemadmodum Dominus ipse, Apostoli, ac priscæ Ecclesiæ præceperunt & obseruarunt.

Secundò, Patiuntur eiusmodi homines hoc officium administrare, vel ei presentes adesse, qui iuxta legem, ordinationem & obseruationem Domini, Apostolorum, veterumque Ecclesiarum ab eo penitus arceri debent.

Tertiò Sacra menta vel omnino non distribuunt, vel non integra, contra legem Domini, Apostolorum, & antiquarum Ecclesiarum, id quod luce meridiana clarus est. Quamobrem negari non potest, homines istos omnes ordinationes leges & obseruationes Catholicæ Ecclesie Christi, Apostolorum, & ipsius Domini penitus transgressos esse & antiquasse.

Nihilominus tamen audent in rebus non necessariis, nostrisque tempore nullam ad ædificationem vim habentibus, veterum consuetudines & obseruationes tam serio obiicere. Quamobrem id vero? Fucum præstigijsque querunt, quibus horrendas abominationes suas, omnianque Christianorum dogmatum & obseruationum peruerisionem tegant, simûlque sinistram de Christianæ Reformationis proposito suspicionem generent. Hactenus de memoria defunctorum: pergamus ad reliqua.

De tertio sacrificio Missæ.

C A P. X C V.

Sertium sacrificium Missæ volunt Aduersarij esse Christum Dominum nostrum, corpus & sanguinem eius. Quod ipsum fiat quando Ecclesia Christum Dominum, & eius verum corpus verūque sanguinem Deo Patri cum gratiarum actione & oratione attenta pro suis & totius mundi peccatis proponit seu repræsentat. Attribuunt etiam Ecclesiæ hoc sacrificium, videlicet quod tota congregatio, quæ officium istud administrat, sacrificium illud offerat per sacerdotem. Pro confirmatione adducunt quædam dicta Patrum, præsertim D. Augustini in Psal. 75, qui scribit Christum quotidie pro nobis offerri, si credamus & commemoremus quia venerit ad nos, & quid nobis donauerit. Verum non dicit, Quod Patri, sed quod nobis offeratur, hoc est, ad frumentum proponatur & tradatur, qui semel in ara crucis pro nobis immolatus est.

Responsio Ecclesiarum Christi.

Superius dictum est, de vocabulis Offerendi, quibus usi sunt veteres. quem locum Christianus lector primum inspiciat. Deinde ut ad presentem articulum respondeatur, verum est, in S. Cœna præter oblationem panis & vini: item gratiarum actionis & orationis oportere etiā esse Christum Dominum nostrum verum corpus & sanguinem eius, vicinam victimam pro peccatis nostris, & redemptionem in vitam æternam. Quomodo autem hæc vicima & cui in S. Cœna offerri debeat, nō mediocri explicatione opus habet, Dominus simpliciter dicit, *Accipite, comedite, hoc est corpus meum, quod pro vobis traditur. Accipite bibite, hic est anguis nostri Testamenti, qui pro vobis & multis effunditur, in remissione peccatorum.*